

2020-06-25
Ju2018/02403/DOM (delvis)
Ju2020/01330/DOM (delvis)
Ju2020/02474/DOM

Justitiedepartementet

Polismyndigheten
Åklagarmyndigheten
Rättsmedicinalverket
Kriminalvården
Domstolsverket

Uppdrag om fortsatt försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål för lagöverträdare under 18 år

Regeringens beslut

Regeringen ger Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Rättsmedicinalverket, Kriminalvården och Domstolsverket i uppdrag att fortsätta försöksverksamheten med ett snabbförfarande i brottmål för lagöverträdare under 18 år efter den 31 december 2020. Den fortsatta försöksverksamheten ska pågå till och med den 31 december 2022.

Bakgrund

På regeringens uppdrag pågår en försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål. Försöksverksamheten genomförs av Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Rättsmedicinalverket, Kriminalvården och Domstolsverket tillsammans med ett antal tingsrätter. För vuxna inleddes den i norra Stockholm i januari 2018. Den har därefter byggts ut och förlängts till och med den 31 december 2022.

Den 14 februari 2019 beslutade regeringen om ett uppdrag till myndigheterna att genomföra en särskild försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål för lagöverträdare under 18 år, det s.k. ungdomsspåret (Ju2019/00513/DOM). I ungdomsspåret deltar även berörda kommuner, som har samtyckt till att på försök arbeta med ökad samverkan mellan polisen och socialtjänsten. Försöksverksamheten med ungdomsspåret inleddes i lokalpolisområdena Rinkeby, Solna och Täby för att därefter utvidgas till att omfatta hela polisområde Stockholm nord. Försöksverksamheten ska enligt beslutet pågå till och med den 31 december 2020.

Brottsförebyggande rådet har följt och utvärderat försöksverksamheten i norra Stockholm (Rapport 2020:3, Snabbare lagföring, Utvärdering av en försöksverksamhet i norra Stockholm). Av utvärderingen framgår att handläggningen i ungdomsspåret varit relativt snabb och att majoriteten av ärendena avslutas inom tio veckor. Det framgår samtidigt att inflödet av ärenden har varit lågt och att det därför inte gått att dra några säkra slutsatser om effekterna av ungdomsspåret.

Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att utreda ett permanent snabbförfarande i brottmål och andra åtgärder för en snabbare lagföring av brott (dir. 2020:6). Uppdraget, som ska redovisas senast den 29 april 2021, omfattar även frågan om ett permanentande av ungdomsspåret. Det pågående arbetet i ungdomsspåret bör inte stanna av i avvaktan på åtgärder för ett eventuellt permanentande. Ungdomsspåret bör därför, likt försöksverksamheten för vuxna, fortsätta till och med den 31 december 2022.

Närmare om uppdraget

Försöksverksamheten med ungdomsspåret ska fortsätta i polisområde Stockholm nord. Målsättningen ska liksom tidigare vara att brott som utreds inom ramen för en polisledd förundersökning ska kunna lagföras inom tio veckor från polisens ingripande.

Den fortsatta försöksverksamheten ska säkerställa att de vinster som har uppnåtts och erfarenheter som har förvärvats i arbetet med ungdomsspåret inte går förlorade i avvaktan på åtgärder för ett eventuellt permanentande. Den fortsatta försöksverksamheten syftar också till att skapa ett bredare underlag än det som ungdomsspåret hittills genererat. Brottsförebyggande rådet har i sin utvärdering bedömt att det finns potential för ungdomsspåret att växa och har i det sammanhanget lyft fram behovet av praktisk erfarenhet och riktade utbildningsinsatser till polispersonal i yttre tjänst.

Den fortsatta försöksverksamheten innebär också att det löpande arbetet med att utveckla organisation, rutiner och arbetsmetoder i ungdomsspåret ska fortsätta. Det kan exempelvis röra formerna för samverkan mellan polisen och socialtjänsten. Det är också viktigt att försöksverksamheten präglas av delaktighet och lokal förankring.

Myndigheterna ska dokumentera arbetet i den fortsatta försöksverksamheten och ska löpande hålla Regeringskansliet (Justitiedepartementet) informerat.

De ska också redovisa hur arbetet i försöksverksamheten har bedrivits och vilka resultat som har uppnåtts. Redovisning ska ske senast den 1 mars 2021 och den 1 mars 2022.

På regeringens vägnar

Morgan Johansson

Jonas Öhlund

Kopia till

Socialdepartementet/SOF
Finansdepartementet/BA, ESA, SFÖ, K
Arbetsmarknadsdepartementet/MRB
Attunda tingsrätt
Brottsförebyggande rådet
Norrälje tingsrätt
Socialstyrelsen
Solna tingsrätt
Danderyds kommun
Ekerö kommun
Järfälla kommun
Norrälje kommun
Sigtuna kommun
Sollentuna kommun
Solna kommun
Stockholms kommun
Sundbybergs kommun
Täby kommun
Upplands-Bro kommun
Upplands Väsby kommun
Vallentuna kommun
Vaxholms kommun
Österåkers kommun